

2006 р. - Рік свт. Петра (Могили)

Православний Голос Люблина

Бюлетень української православної громади
церкви Воздвиження Чесного Хреста Господнього в Люблині

Люблин

№ 6 (43)

Травень 2006 р.

www.chresto-vozd.harazd.net

Хроніка нашого буття (41)

- У п'ятницю 7 квітня увечері при Хресто-Воздвиженській церкві започатковано цикл культурологічних лекцій п/н *Українська мова і культура*, які вестимуть д-р Андрій Савенець та мгр Ярослав Шевчук.

- Суботню Вечірню 8 квітня служив у Хресто-Воздвиженській церкві душпастир української православної громади Люблина о. прот. Мирослав Вишневецький. Божественну Літургію свт. Василя Великого у П'яту Неділю Великого Посту – св. Марії Єгипетської – служив о. митр. прот. Володимир Ходак. Після Літургії у прицерковній світлиці відбулася зустріч, на якій Ірина Кметь розповідала про *Традиційне українське писанкування* та показувала різні способи прикрашення великодніх писанок.

- У недільний вечір 8 квітня у кафедральній церкві було відслужено Вечірню та IV, останню, Пасію. На читанні страсної Євангелії від Івана зібралися вірні як Спасо-Преображенської, так і Хресто-Воздвиженської церков Люблина. Богослужіння совершили о. прот. Андрій Лось та о. Георгій Лукашевич.

- У п'ятницю 14 квітня вранці у Хресто-Воздвиженській церкві о. Мирослав відслужив останню цього року Літургію Ранішосвячених Дарів. Цього дня закінчилася Свята Чотиридесятниця.

- 15 квітня – це вже Пазарева Субота. Божественну Літургію свт. Івана Золотоустого служив цього дня у нашому храмі о. Мирослав.

- Напередодні Вербної неділі урочисту Вечірню служив о. Мирослав, на литію вийшли о. В. Ходак, о. М. Вишневецький та о. Миколай Банковський. Після Вечірні відбулося посвячення верб. У сам день Входу Господнього до Єрусалиму Божественну Літургію служили усі наші священники. Після Літургії відбулося урочисте посвячення верб. Цього дня наша церква була переповнена, ледве вистачило усім посвячених верб.

- У недільний вечір напередодні Страсного тижня в Люблині традиційно, вже у четверте, було совершено у кафедральній церкві Таїнство Єлеосвячення, до якого могли приступати всі вірні. Цього року таїнство очолив настоятель кафедральної парафії в Люблині о. прот. А. Лось, спільно з ним служило ще шістьох пресвітерів: о. прот. Юрій Ігнатюк з Володави, о. прот. Віталій Харкевич із Замостя, о. прот. М. Вишневецький, о. прот. Ярослав Лось з Тересполья, о. Г. Лукашевич з Люблина та о. Фома Волосік з Пулав, а також о. диякон М. Ващук. До таїнства приступило багато вірних, серед них були також вірні Хресто-Воздвиженської церкви. Богослужіння частково служилося з українською мовою, як і інші богослужіння Страсного тижня у кафедральній церкві.

- У вівторок, 18 квітня, прибирали ми наш храм, готуючи його до свята Пасхи.

- У Страсний Четвер, 20 квітня, у Хресто-Воздвиженській церкві традиційно відслужено Божественну Літургію свт. Василя Великого, яку совершили о. о. Володимир та. Мирослав.

- Цього ж дня пополудні вірні зібралися у кафедральній церкві на Утрени Страсної П'ятниці з читанням 12-ти Страсних Євангелій. Урочисте богослужіння очолив архієпископ Авель, у співслужінні гостя із Німеччини о. Афанасія, о. А. Лося, о. М. Вишневецького, о. М. Банковського, о. Г. Лукашевича та о. диякона М. Ващука.

- У Страсну П'ятницю пополудні вірні обох люблінських храмів численно зібралися у кафедральній церкві. Вечірню служив о. прот. М. Вишневецький. Чин Виносу Плащаниці очолив владика Авель у співслужінні всіх священників, котрі служили у Страсний Четвер. Після урочистого виносу вірні довго прикладалися до плащаниці.

- Як і щороку, цикл богослужінь Страсної Суботи почався з шостої ранку Утреною і Божественною Літургією свт. Василя Великого у кафедральній церкві, які очолив архієпископ Авель у співслужінні о. о. Андрія, Мирослава, Георгія та Марка.

- У Страсну Суботу пополудні традиційно вірні Хресто-Воздвиженської церкви зібралися у своєму храмі на посвяченні пасхальних страв, яке совершив о. Мирослав. Перед тим відбулося переоблачення храму у світлі пасхальні облачення.

- Перед північю у кафедральній церкві почалася урочиста Полуношниця, яку служив о. А. Лось. Згодом, після внесення до вівтаря плащаниці, почався хресний хід, який завершився перед дверями храму, де вперше пролунав радісний пасхальний тропар

Випускника

Європейського колегіуму
польських і українських університетів

Д-ра Віктора Яручика

вітаємо із успішним захистом

докторської дисертації

**Українська поезія,
творена в Польщі**

після другої світової війни,

що відбувся 26 квітня 2006 р.

Бажаємо подальших наукових успіхів
та досягнень у вивченні української
літератури на території РП.

*Друзі та знайомі
з Люблина*

Архієпископ Авель совершив Пасхальну Вечірню у Хресто-Воздвиженській церкві

Для вірних Хресто-Воздвиженської церкви цього річчя Пасха набрала особливого характеру. Вперше Пасхальну Вечірню у нашому храмі совершив архієпископ Авель.

За сформованою в останні роки традицією, в час Великого посту і Пасхальний період частина богослужінь є спільною для всієї люблинської православної парафії, і вірні Хресто-Воздвиженської церкви подаються на них до кафедральної або цвинтарної церков Люблина. І так традиційне нічне пасхальне богослужіння служиться саме у кафедральній церкві, де вся православна спільнота міста зустрічає Воскресіння Христове. Проте вже Пасхальна Вечірня у перший день Пасхи відправляється також і в Хресто-Воздвиженській церкві.

Цього року радість Воскресіння Христового розділив з нами на Пасхальній Вечірні

у Хресто-Воздвиженській церкві наш архієпископ – архієпископ Люблинський і Холмський Авель. Урочисте богослужіння спільно з владикою служили душпастир української православної громади Люблина о. прот. Мирослав Вишневський та о. диякон Марк Вашук. Маленька церковця наповнилася радісними пасхальними піснеспівами.

На Вечірню численно прибули до храму вірні нашої церкви, але також дехто з тих, хто на щодень відвідує кафедральний собор, хоч мало хто знав, що наш храм відвідає цього вечора архієпископ. Були на богослужінні також гості з-поза Люблина.

На завершення пасхальної Вечірні владика звернувся до присутніх із теплим словом про значення Пасхи в житті православного християнина. Наголосив він на необхідності нести вістку про Воскресіння Христове. (іл)

Христос Воскресе із мертвих. Пасхальні богослужіння очолив владика Авель у співслужінні о. А. Лось, о. М. Вишневського, о. М. Банковського, о. Г. Лукашевича та о. диякона М. Вашука. Після Пасхальної Заурені відбулося христосування всіх присутніх з владикою, духовенством та один із одним. Оголошене слово свт. Івана Золотоустого, яке традиційно читається на Пасху, архієпископ Авель зачитав цього разу польською та українською мовами. На Божественній Літургії Євангелля читалося багатьма мовами: грецькою, російською, польською, українською, білоруською, та, звичайно ж, церковнослов'янською. Богослужіння служилося церковнослов'янською мовою, частково з українською вимовою. На пасхальній Літургії владика Авель нагородив священиків люблинської парафії (див. стор. 6).

- Радість Воскресіння Господнього вірні могли продовжити на Пасхальній Вечірні, яку вперше у Хресто-Воздвиженській церкві очолив архієпископ Авель. Архієпископ співслужили о. Мирослав та о. диякон Марк. На Вечірню численно прибули вірні Хресто-Воздвиженської церкви. (Ширше – див. стор. 3.) Проте у храмі зібралися також гості з Холма, Варшави, а навіть долішньосілезької Олесниці, оскільки відразу після Вечірні у храмі відзначено ювілей 40-річчя подружжя Івана та Ніни Дацюків. Молебень з цієї нагоди відслужив із духовенством архієпископ Авель, який також звернувся до ювілянтів з привітаннями і вручив їм у дарунку ікону.

- 23 квітня, у Пасхальний Понеділок, у Хресто-Воздвиженській церкві відслужено Божественну Літургію, яку совершили о. Мирослав та о. Миколай.

- У третій день Пасхи, у Пасхальний Вівторок, у нашому храмі також відслужено святкову Літургію, яку служили отці Мирослав та Миколай.

- 28 квітня на православному кладовищі на вул. Липовій вірні Хресто-Воздвиженської церкви впорядкували могили воїнів армії УНР. Зібрані зі смутком побачили один із хрестів на могилах поваленими і розбитими.

- У Пасхальну суботу у Хресто-Воздвиженській церкві відслужено великодню Вечірню, яку совершив о. Миколай.

- У Неділю другу по Великодні – св. апостола Фоми – за люблинською традицією, недільна Літургія служилася у церкві свв. Жінок-Мироносиць на православному кладовищі на вул. Липовій, фрагменти служби правилися з українською вимовою. Після Літургії відбувся Хресний хід та була відслужена загальна панахида. Богослужіння совершили прот. А. Лось, о. Г. Лукашевич та о. диякон М. Вашук. На кінець богослужіння о. Андрій звернувся з проповіддю. Потім традиційно відслужено панахиду біля могил українських вояків, яку совершив о. А. Лось. У молитві згадувалося, зокрема, ім'я «приснопоминаємого Головного Отамана Симона», адже через кілька тижнів випадає 80 річниця смерті С. Петлюри. На молитві зібралася українська православна громада Люблина. Хронікар

У нашій єпархії

Архієпископ Авель у Греції

Архієпископ Люблинський і Холмський Авель 11-13 квітня ц. р. перебував з візитом у Грецькій Православній Церкві. Владика відвідав декілька церковних центрів Греції. Під час візиту ознайомився з церковним життям цієї православної країни та провів переговори про можливості розвитку співпраці поміж обома Церквами.

В час візиту архієпископ Авель зустрівся з кількома грецькими ієрархами: митрополитом Едесси Йоїлом, новопризначеним митрополитом Піреусу Серафином та єпископом Агафангелосом. Гість із Люблина був також прийнятий первоієрархом Грецької Православної Церкви архієпископом Афінським і всієї Еллади Христодулосом. Результатом цього візиту була пропозиція відвідання предстоятелем сестринної Церкви в 2007 р. Люблинсько-Холмської єпархії та посвяченням ним новопобудованої, також при підтримці православних греків, церкви Святого Духа у Кодні. (єх)

Затвердження Собором Єпископів Православної Церкви в Польщі Акафісту свв. Мученикам Холмським і Підляським

Собор Єпископів Автокефальної Православної Церкви в Польщі на своєму засіданні 28 березня ц. р. прийняв рішення про затвердження тексту «Акафісту святих Мученикам Землі Холмської і Підляської». Створення акафісту – це вияв розвитку почитання свв. Мучеників Холмських і Підляських, а також формування нової богослужбової традиції в нашій Церкві.

Акафіст складений нещодавно духовенством Люблинсько-Холмської єпархії, на зразок інших акафістів. Має тринадцять кондаків і дванадцять ікосів, у яких прославляється життя і мучеництво свв. Мучеників Холмських і Підляських, які віддали своє життя за св. Православну Віру у 40-і роки ХХ ст. і були прославлені нашою Церквою у 2003 р. (єх)

Збори Братства Православної Молоді Люблинсько-Холмської єпархії

Одного холодного весняного дня, 18 березня 2006 року, відбулось загальне зібрання Братства Православної Молоді Люблинсько-Холмської Єпархії. Відбулося це у Люблині в парафіяльній світлиці при церкві Преображення Господнього.

Після ранішньої Літургії представники молоді й молодіжних братств із різних парафій нашої єпархії зібрались у світлиці. Молодь приїхала з Володави, Холма, Білої Підляської, Межилистя, Тарногороду, Славатич, Заблоття, Кодня, Тересполья, Корниці і навіть з такої молоді парафії, як Костомолоти. У зборах узяв участь архієпископ Люблинський і Холмський Авель, були також представники духовенства: о. декан Володимир Клим'юк – настоятель парафії в Тарногороді, о. декан Іван Дмитрук –

настоятель парафії в Межилисті та о. Мартин Госцік – вікарний священник із парафії в Білій Підляській.

Зібрання розпочалось від вручення квітів зі словами вдячності владіці Авелю. Ціль зібрання і його потребу в короткому вступному слові відобразила голова Братства Православної Молоді у Люблині Марта Дмитрук, після чого голос було передано владіці. Цікаво було почути історію поставання люблинського братства із вуст архипастиря: про переслідування православної молоді в часах його молодості і про радість, яка перепоповнює його серце, коли бачить він усіх нас, безпечних і радісних.

Зроблено короткий підсумок діяльності окремих братств чи груп молоді, що діють при парафіях, але не мають статусу братства. Ба-

Єпархіяльне говіння духовенства

З благословення Високопреосвященнішого владика Авеля в нашій єпархії відбулося Великопісне говіння духовенства. Традиційно сповідником був о. митр. прот. Олексій Суботко, резидент Тереспільської парафії.

6 березня о 8 годині в кафедральній церкві Люблина почався особливий день у житті кожного священика. Таїнство покаяння нагадує про необхідне почуття покаяння перед Сотворителем, який є джерелом любові і якому підчиняються «всі язика».

Проповідь на Літургії виголосив о. Мартин Госцік із Білої Підляської, а автором доповіді про *Таїну зла і гріха за навчанням Православної Церкви* був о. Фома Волосік, настоятель пулавської парафії. На закінчення зустрічі владика Авель побажав Пасхальної радості усьому духовенству і всіх вірним, що знаходяться під духовною опікою священиків нашої єпархії.

Отці повернулися до своїх парафій з великою радістю, котра задержується в серці людини, яка спілкувалася зі своїм Архипастирем і просила відпущення провин перед очистительним великим днем Воскресіння Христового.

О. прот. Мирослав Вишневецький

Пасхальна нагорода Собору Єпископів для священика Люблинсько-Холмської єпархії

З нагоди свята Пасхи Собор Єпископів Православної Церкви в Польщі традиційно нагородив церковними нагородами священиків і світських заслужених для Церкви. Серед нагороджених є один зі священиків Люблинсько-Холмської єпархії. Рішенням Собору від 28 березня ц. р. високе звання протоієрея дістав о. Славомир Кохан із Седлець.

Отець прот. Славомир родом із Південного Підляшшя. Після закінчення духовної семінарії і Християнської Богословської Академії став священиком у св.-Михайлівській парафії в Голешеві, під його душпастирською опікою була також новобудована церква в Янівці. З 2000 р. о. Славомир є настоятелем православної парафії Святої Трійці в Седльцях. (єх)

гато хто мав чим похвалитися. Після цього були вислухані пропозиції щодо дальшої діяльності братств і організації спільних заходів.

З'явилась концепція пішого паломництва до Холма на свято Свв. Мучеників Холмських і Підляських на початку червня цього року. Ця пропозиція викликала досить позитивне схвалення серед зібраних, а найбільш переконаним у її потрібності був о. Мартин, котрий зумів до цього переконати усіх, хто ще вагався.

Молодіжне братство у Холмі запропонувало наступне зібрання єпархіяльного братства провести у Холмі. На підтвердження своїх слів представники цього братства представили пропозицію програми проведення цього зібрання. Окремими пунктами її були: спільна молитва, вогнище, прогулянка містом, а також досить інтригуюче відвідання холмських крейдяних підземель. Дата цієї зустрічі не була ще уточнена.

На східній Холмщині, у Ласкові, є дуже старий цвинтар. На цьому цвинтарі похований один із мучеників цієї землі – св. Лев (Коробчук). Власне, однією з багатьох пропозицій було прибирання цього місця, що дозволило б ще ближче ознайомитися з історією Холмщини. Була також ідея виїзду до Румунії, можливо, в недовгому часі й ця ідея набере більш реальної форми.

Після відвідання каплиці Святої Трійці у люблинському замку і спільного обіду був підведений підсумок зібрання і окреслені плани діяльності на майбутнє. Було, між іншими, підняте питання створення молодіжних братств як структурних одиниць при парафіях, де їх ще немає, але є активна молодь. На люблинському зібранні було порушено дуже багато справ. Варто заохочувати молодь до співпраці з Братством і активної участі у церковному житті.

Валентин Демчук

Півмільйона злотих на Холмський собор

Рішенням Соймику Люблинського воєводства на ремонт колишнього собору Різдва Пресвятої Богородиці на Холмській горі призначено суму 500 тисяч злотих з бюджету воєводства. Колишній собор є зараз (від 1919 р., з перервою в 1940-1944 роках) римо-католицьким храмом. Саме там, у підвалах собору, похоронені холмські князі, у тому числі князь Данило Галиць-

кий, та холмські єпископи. На жаль, від 1944 р. православні не мають доступу до собору і поховань визначних постатей історії України, які там знаходяться.

Призначені воєвдським самоврядуванням гроші мають бути внеском при складанні заявок на європейські фонди. Всі ремонтні роботи собору і його оточення мають коштувати 5-6 млн злотих. (єх)

У нашій парафії

Пасхальні нагороди для духовенства люблинської кафедральної парафії

З нагоди свята Пасхи Високопреосвященніший архієпископ Авель нагородив двох кліриків православної парафії в Люблині: о. Георгія Лукашевича – скуфією та о. диякона Марка Ващука – камілавкою. Нагороди були покладені в час нічної Пасхальної служби в люблинському кафедральному храмі Преображення Господнього у перший день Пасхи, 23 квітня ц. р.

Отець Георгій Лукашевич родом із Берестя (Республіка Білорусь). В 1998 р. почав навчання в Православній Духовній Семінарії у Варшаві, а згодом у Християнській Богословській Академії у Варшаві. У січні 2004 р. прийняв від архієпископа Люблинського і Холмського Авеля дияконську хіротонію, а в березні був висвячений на свяще-

ника. Перші місяці свого служіння був вікарним священиком Холмської православної парафії. Від вересня 2004 р. є вікарним священиком Люблинської православної парафії.

Отець диякон Марк Ващук родом із Більська Підляського. Варшавську Духовну Семінарію закінчив у 1996 р. У роках 1996-1998 був псаломщиком у Ботьках біля Більська. З 1998 р. став диригентом церковного хору в парафії Покрови Пресвятої Богородиці в Більську Підляському. 20 травня 2001 р. дістав дияконську хіротонію з рук митрополита Сави. З 1 жовтня 2003 р. о. Марк перейшов до Люблинсько-Холмської єпархії і став дияконом люблинської кафедральної парафії. (лє)

Є гроші на подальшу реставрацію Спасо-Преображенської церкви в Люблині

Від кільканадцяти років продовжуються реставраційні роботи в кафедральній церкві Преображення Господнього в Люблині. XVII-вічний храм – це один із найстарших православних храмів у Польщі, найстарший із тих, де зараз відбувається православне літургичне життя.

Дотеперіші реставраційні роботи коштували великі суми грошей. Їх реалізація не була б можливою без фінансування не

лише з боку державного бюджету РП, але й приватних спонсорів.

У Пасхальний четвер, 27 квітня ц. р., одне із підприємств, котре вже в минулому фінансувало реставраційні роботи, передало чергову пожертву. Чек на суму 20 тисяч злотих вручив архієпископу Авелеві Веслав Сікора, регіональний директор фірми Polkomtel SA, яка є власником мобільної мережі Plus. (лп)

Завершимо відновлення могил воїнів армії УНР в Люблині

Одним із важливих місць української національної пам'яті в Люблині є могили воїнів армії Української Народної Республіки на православному кладовищі при вул. Липовій. Похоронені там ті, котрі після невдачі визвольних змагань за волю України на початку ХХ ст. опинилися «одаль рідного краю» – як написано на одному із пам'ятників – і поселилися в Люблині та околиці.

Українська громада Люблина роками доглядала ці могили, зберігаючи пам'ять про українських національних героїв. З кінця 80-х років ХХ ст. можна було це робити у відкритий спосіб. На початку 90-х років руками люблинських українців проведено перші більші роботи для впорядкування могил. У 2000 р., завдяки підтримці властей міста та люблинських підприємств, проведено чергові роботи – відновлено і помальовано «козацькі» хрести, встановлено на них тризуби, прокладено тротуар. Вагомою подією стало у 2001 р. спорудження – поруч могил – пам'ятника на честь воїнів армії УНР, котрі жили в Люблині та околиці і тут знайшли вічний спокій. Це стало можливим завдяки великій мобілізації української громади Люблина, підтримці властей міста Люблина, Посольства України в Польщі, люблинських підприємців та української діаспори. Водночас вдалося вивести традицію відзначення в Люблині пам'яті воїнів армії УНР поза рамки самої української громади. Пам'ятник та могили воїнів армії УНР в Люблині стали загальновідомим у місті місцем української національної пам'яті, де вінки складають численні делегації, де відзначаються українські національні свята.

Проте робота для повного відновлення, реставрації могил воїнів армії Української Народної Республіки на православному кладовищі при вул. Липовій ще не зовсім завершена. Необхідно провести чергові роботи: вирівняти пам'ятники, провести їх реставрацію, встановити хрести на могилах, де їх немає, помістити на хрестах таблички з іменами похоронених, чи, врешті, покласти тротуар довкола цих могил. Цей черговий етап робіт уже започатковано Товариством догляду за могилами українських вояків у Люблині. Коли це здійснимо, стан могил буде забезпечений на кілька наступних десятиліть.

Для продовження робіт потрібні, звичайно, гроші. Частину коштів уже зібрано, проте для повного здійснення планів відновлення необхідні додаткові, немалі гроші. Відтак

**звертаємося до всіх, кому дороге
належне вшанування пам'яті борців за волю України
про пожертви**

на завершення робіт для відновлення могил воїнів армії УНР у Люблині.

Подбати про їхні могили – це наш національний і християнський обов'язок.

Завершення робіт для відновлення петлюрівських могил саме цього року матиме символічний вимір, оскільки саме у травні цього року минає 80-а річниця смерті Головного Отамана Симона Петлюри. Крім того, правдоподібно, цього року минає також 80-річчя перших поховань воїнів армії УНР на люблинському кладовищі.

Товариство догляду за могилами українських вояків у Люблині

Пожертви можна вплачувати на банківський рахунок Товариства:
GETIN Bank nr 48 1560 1195 0051 0293 2005 0001
Towarzystwo Opieki nad Grobami Żołnierzy Ukraińskich w Lublinie
або на руки членів Управи Товариства.

**Списки жертводавців будуть поміщені на сторінках
української преси в Польщі та в спеціальному буклеті.**

Корнило Луцюк (1933-2005)

У першу річницю смерті Батька...

Власне минає перша річниця смерті мого Батька, Корнило Луцюка. Його смерть у Великодні свята минулого року прийшла несподівано і була для нас усіх важким, трагічним досвідом. Був Він Людиною щирою, сердечною, остоею нашої сім'ї, зокрема після смерті Мама. Не уявляли ми собі життя без Нього...

Мій Батько, Корнило Луцюк, народився 7 листопада 1933 р. в селі Межилістя на Південному Підляшші, у селянській сім'ї. Им'я дістав по своєму дідові, Корнилові. Прадід був мудрою людиною, його, як і всю родину, поважали в селі й околиці. Одним з його синів був Костянтин – мій дід і батько мого Батька. Дід Костянтин після повернення з біженства на початку 20-х років одружився з Марією Данилюк. Незабаром народилася їм дочка Ганна, потім син Іван, а пізніше другий син Корнило, тобто, мій Батько.

Все своє дитинство прожив Батько у рідному селі. Життя було важким, найбільшим ударом була для нього смерть мами напередодні війни, у 1939 р., коли було йому 6 років. Виховувався Батько в рідному середовищі підляського села. В його пам'яті записалися особливо трагічні події влітку 1938 р., коли зруйнували церкву в його рідному Межилісті. Розповідав, як його дядько, Яків, їздив з делегацією селян до Варшави просити, щоб не руйнували церкви в їхньому селі, там пообіцяли, що справа поладжена, а коли делегація повернулася, виявилось, що церква... вже зруйнована. Тато згадував, що коли військо приїхало руйнувати церкву, люди плакали. Військо примушувало людей допомагати руйнувати їх храм. Линвами стягнули дзвіницю, і церква завалилася. Ці події залишили слід у психіці Батька на все життя...

Кілька років після смерті матері мій дід оженився вдруге і незабаром народилася друга, природня сестра мого Батька Марія. В роки війни Батько став учнем створеної у рідному селі української школи, завдяки тому навчився читати і писати українською мовою. Пізніше нерідко згадував вивчений у цій школі вірш Т. Шевченка *Розрита могила*, який особливо закарбувався йому в пам'яті.

Після закінчення війни настали важкі часи. В сусідніх селах повстали рабункові банди, вночі приходили і грабували, в першу чергу православних українців. Батько згадував, що щойно з приходом УПА припинилися напади бандитів. Були це трудні часи: кожної ночі приходили інші формування – УПА, НКВД, рабункові банди.

В літні дні 1947 р. до Межилістя приїхало польське військо і наказало всім українцям виїжджати. Батькові було тоді неповних 14 років. Не зовсім ще розумів, що тоді відбувалося. З частиною майна цілою родиною фірами поїхали до недалекої станції в Хотиліві. Лише дідові Яковові вдалося поладити, що його не виселили, як єдиний з цілої сім'ї залишився. Кілька днів після виселення село було спалене УПА, щоб не заселили його поляки.

У Хотиліві НКВД робило селекцію серед виселених. Пізніше посадили всіх у поїзди. Батько вперше побачив тоді залізницю. Їхали два тижні, коли поїзд зупинявся, йшли в поле, щоб дати щось худобі, проте місцеві бігли до них із косами і кричали: бандити. Врешті-решт доїхали на Мазури, до станції Відміни, і звідтам скерували їх до віддаленого на 6 кілометрів села Щепанкі. Там поселили батькову сім'ю у великій хаті, в якій жили 2-3 сім'ї.

На Мазурах Батько пізнав інших українців, з інших регіонів – з Надсяння, Лемківщини. Саме в таких умовах зростала національна свідомість. Люди збиралися, говорили, співали українських пісень, а Тато дуже любив співати.

У Видмінах Батько продовжив науку, але після закінчення війни мав перерву, і це йому ускладнювало навчання: хоч був у віці семикласника, за навчанням повинен потрапити до п'ятого класу. Проте дід полагодив, щоб усе-таки прийняли його до сьомого класу. Ситуацію ускладнювало також те, що в той час Батько не вмів ще говорити польською мовою, оскільки ніколи не виїжджав раніше з рідного села, де всі говорили українською говіркою, і не мав нагоди навчитися польської мови. Щойно у школі в Видмінах вивчив польську мову. Спочатку всі з нього сміялися, але сьомий клас закінчив вже з добрими оцінками. Навчання Батько продовжив у професійній механічній школі в Елку, де навчалися також інші українці.

Коли Батько закінчив професійну школу, якраз побудували авіазавод (Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego) в Свиднику біля Люблина і шукали там працівників. Батько скористався нагодою, щоб опинитися ближче рідних земель і разом з групою випускників школи (в тому числі інших українців) на початку 50-х років переїхав до Свидника.

Спочатку Батько жив у Свиднику в робітничому готелі і працював на заводі. Незабаром продовжив навчання, оскільки не дістав із заводу скерування на навчання в місцевому технікумі, вчився в Люблині. Розказував, що було це дуже важко: зразу після роботи їхав до школи до Люблина. Після року вдалося йому перенестися до технікуму у Свиднику. Саме в технікумі в Свиднику Батько познайомився зі своєю майбутньою дружиною, а маєю Матір'ю Болеславою, яка працювала там вчителькою. Одружилися вони в 1955 р. Батьки мали нас двох синів: Збігнева, який народився в 1956 р. (зараз живе у Австралії) і мене, Мирослава, що народився в 1959 р.

В 1955 р. Батько закінчив Механічний технікум у Свиднику. Хотів вчитися у військовій авіаційній школі, але через його українське походження і причетність до акції «Вісла» не було це можливим. Пробував також поступати до технічного вузу до Щецина, де запропонували працю мамі, але через одного із місцевих професорів, який не любив українців, також і тут Батька не прийняли. В результаті залишилися у Свиднику. Досвід, який зустрічав у житті Батька, спричинився до того, що багато років він побоювався відкрито признаватися до українського коріння.

Незабаром, наприкінці 50-х років, Батько почав заочне навчання в люблінській Вищій інженерійній школі. В 1965 р. закінчив вуз, отримавши ступінь інженера. Весь цей час, із початку 50-х років, працював на авіазаводі (WSK), де пройшов усю професійну дорогу від оператора шліфувального станка і через чергові посади дійшов до посади начальника контролю у відділі головного механіка. Починаючи в Свиднику з нуля, Батько збудував хату, у якій по сьогоднішній день живе наша сім'я.

На початку 70-х років Батько перейшов до міської фірми, що управляла будинками у Свиднику, на посаду заступника директора, а згодом директора цього підприємства. Пізніше займав керівні посади в Кооперативі рільничих гуртків (Spółdzielnia Kółek Rolniczych) в Кремпцу, потім у Люблині в Воевідському союзі рільничих гуртків, а на кінець був головою Кооперативу рільничих гуртків (SKR) у П'ясках.

В 1981 р. Батько перейшов на ранішню пенсію. На пенсії він займався тим, що любив найбільше: механікою і працею на землі. Дуже любив перебувати зі своїми внуками Павлом та Павлиною. В січні 2000 р. померла його дружина і наша Мама, яку похоронили на православному кладовищі в Люблині. Смерть жінки пригломшила його, Батько хворів. Щойно після кількох років повернув рівновагу.

Несподівано для нас усіх Батько відійшов 1 травня 2005 р., у перший день Пасхи. Пережив точно стільки ж само днів, що його дружина. Був похоронений на православному кладовищі в Люблині 4 травня 2005 р. Вічна Тобі пам'ять рідний Батьку!

Розповів **Мирослав Луцок**
(записав Г. Купріянович)

3 ЖИТТЯ ПРАВОСЛАВНИХ УКРАЇНЦІВ У СВІТІ

Пасхальне послання Постійної Конференції

Українських Православних Єпископів поза межами України

З нагоди свята Воскресіння Христового з традиційним Пасхальним посланням звернулася до вірних Постійна Конференція Українських Православних Єпископів поза межами України. У склад конференції входять зараз вісім українських православних архиєреїв, що перебувають у юрисдикції Вселенського патріарха. Оточують вони архипастирською опікою українську діаспору на чотирьох континентах: у Західній Європі, Північній та Південній Америці, а також в Австралії

Своє послання українські православні ієрархи починають словами: «Христос Воскрес! Це урочисте привітання звучить по всіх усюдах і ми, приєднуючись до нього, сердечно бажаємо всім вам здоров'я, щастя, радості! Воскресіння Христове – це вінець усього Божественного існування у викупленні роду людського від гріха, прокляття й смерті й доказ нашого майбутнього воскресіння та міцна підвалина нашої віри. Бо Христос сказав: Я воскресіння і життя!»

Далі ієрархи вказують на есхатологічний

характер Пасхи: «Свята Церква в своїх піснях зіставляє Світлий День Воскресіння з іншими найсвітлішим, називаючи перший „ранком”, передвісником і початком другого, що буде сяяти світлом неприступним, буде днем без кінця, днем неувечірнім. Вшануймо ж, улюблені, очищенням почуттям ранок майбутнього вічного дня, щоб не зайшло його сонце від очей наших, лишивши нас у п'їтмі непроглядній».

Завершуючи, архипастирі закликають вірних своїх Церков: «поміж собою, брати і сестри дорогі, з ширістю і любов'ю у Христі забудемо всяку незгоду, один одного обійmemo і однодушно підемо далі по шляху утвердження своєї рідної Церкви, до світла воскресіння й щасливого життя нашого народу, і Христос, істинний Бог наш, що воскрес із мертвих, що смертю смерть подолав і тим, що в гробах життя дарував, за молитви Пречистої Своєї Матері, святих славних і всехвальних апостолів і всіх святих помилує і спасе нас, бо Він милосердний і чоловіколюбець. Амінь!» (лд)

«Дітям Чорнобиля 2006»

26 квітня 2006 р. минула 20 річниця трагедії у Чорнобилі, у результаті якої від радіації постраждало близько 2,6 млн людей та 5 мільйонів гектарів землі, на якій живе 3 мільйони людей. Ця велика, жаклива трагедія ХХ століття, якої особливо зазнали українці, а також росіяни, білоруси, норвежці, британці та поляки, заслуговує нашої пам'яті.

Упродовж двох років, спільно з Товариством «Спільне коріння» та за участю Почесних консулів України в Холмі, Ряшеві та Перемишлі, спонсорів, а також людей доброї волі, небайдужих до болю інших, вдалося організувати дві акції «Люблінці – Дітям Чорнобиля» (2004) та «Дітям Чорнобиля» (2005), під час котрих 200 дітей українського та польсько-українського походження з України провели літній відпочинок у прекрасних місцях Люблінщини.

У зв'язку з відзначенням 20-ої річниці трагедії Генеральне консульство України в Любліні спільно з Товариством «Спільне коріння» планує провести чергову акцію, сподіваючися, що вдасться разом віднайти людей доброї волі та великого серця, котрі приєднаються до прекрасної акції – надання допомоги тим, хто її потребує.

Подаємо номер рахунку Товариства «Спільне коріння», котре є головним організатором акції:

PEKAO S.A. III Oddział w Lublinie Filia nr 1 w Lublinie

nr 43 1240 2382 1111 0000 3897 6867 з допискою „Dzieciom Czarnobyla”

Щиро віримо у Ваше бажання нести допомогу, особливо тим потерпілим дітям і молоді з України, які мають такий трагічний досвід.

Великдень у поезії

Ірина Цельняк

Писанки дитинства

Вже скоро мав Великдень надійти,
І набрякали бруньки світанково.
Весну й паски несли вітри.
І світ радів, народжувався знову.

А вечорами як було цікаво,
Як серце таємниче завмирало:
Біля свічок виводили ми воском
Узори ввігнутим брусочком.

Не дихали, схвильовано мовчали:
Узори ніби з серця виринали.
І кожен дотик мовби гнувся й лився,
Мов іскра з попелу іскрився.

Світ поставав у перелеті ліній:
Червоні, чорні павутиночки
яскріли.

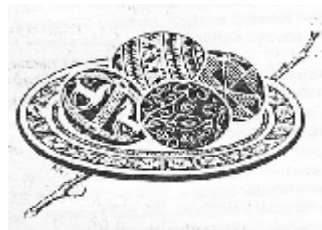
І лінії, мов на долоні, неповторні,
Враз оживали, чудеса творили.

Хотілось ще і ще тих писанок!
Бо кожна – незвичайна
й загадкова!
Був в них поезії, фантазії вінок
Й любов, передана у душі нам,
Христова!

*Великодні вірші підбрала Ірина
Кметь.*

Сергій Рачинець

Що за день чудовий Воскресіння,
Сповнений любові і надій.
За чиймось мудрим повелінням
Світ довкола враз помолодів.
Прямо в хату ллється сонця повінь,
Вже давно такої не було.
А душа стає моя раптово,
Наче біле лебеда крило.
Хоче в небо визволення ради
Із п'їтьми, що застує мені...
Воскресіння – то велика радість,
Благодать Господня на землі.

Христина Білоус

Завела нас веснянка у коло,
Красне сонце веде всіх за руки.
І квітки, наче струни, навколо
Таємничі розхлюпують звуки.
І земля – ніби писанка світла –
Кольорова, весела сьогодні.
В церкві люди – святкові й привітні.
Воскресаєм у дні Великодні.

Видавничі новинки

Нова літургічна книга видання Варшавської Православної Митрополії

У міжвоєнний період Православна Церква в Польщі, хоч існувала в складних умовах, розгорнула дуже активну видавничу діяльність. Одним із найважливіших її центрів була Варшава, де діяла при митрополії Синодальна друкарня. Цей видавничий центр відзначився сотнями видань – як богословського, душпастирського, так і богослужбового характеру. Саме вони забезпечували літургічне життя всієї Церкви і мали дуже високий змістовий та еditorський рівень. У багатьох церквах не лише в Польщі служать вони в літургічному вжитку по сьогоднішній день (саме виданням цього періоду є, наприклад, нап্রে-стольне Євангелля українською мовою у нашому храмі).

У післявоєнний час становище Православної Церкви в Польщі було ще складнішим, ніж перед війною, а можливості видавничої діяльності дуже обмежені, а часом навіть не було їх майже зовсім. Звичайно, ситуація стала радикально іншою з політичними змінами, які відбулися в Польщі на зламі 80/90 років, коли знову почалися з'являтися десятки нових православних видань. Від кількох років усе більшу роль на карті православних видавничих центрів у Польщі знову відіграє Варшавська Православна Митрополія. Серед видань, які вона випускає, є також богослужбові книги. Після випуску в минулих роках кількох менших богослужбових книжок

(в основному служебників), цього року Варшавська Православна Митрополія видала першу від міжвоєнного періоду велику богослужбову книгу.

Декілька тижнів тому, якраз напередодні цьогорічного Страсного тижня, з'явився том *Службы на каждый день Страсных Седмицы*, тобто *Служби на кожен день Страсного тижня*. Книга має близько 670 сторінок і містить повні тексти усіх богослужінь у Страсний тиждень від Вечірні у Вербну Неділю по Літургію Страсної Суботи. Видання підготовлено основною богослужбовою мовою нашої Церкви – церковнослов'янською мовою зі збереженням оригінального кириличного шрифту і правопису. За традицією також пагінація книги подана церковнослов'янськими цифрами; до речі, нумеровані не сторінки, а аркуші.

Варто відзначити, що видання підготовлене своїми силами – у Польщі (набір: о. Ілія Тарасевич із Плоцька, редакція: Ярослав Харкевич із Білостоку, коректа текстів: о. прот. Євстахій Страх із Біловежі). Книга надрукована була у Греції, церковним видавництвом Апостолікі Діаконія. З'явилася завдяки підтримці спонсорів, котрі перераховані на другій сторінці книги.

Видання з'явилося з благословення першоїєрарха нашої Церкви Блаженнішого митрополита Варшавського і всієї Польщі Сави. Появу книги можна вважати поверненням до добрих видавничих традицій Православної Церкви в Польщі з міжвоєнного періоду. До речі, сама книга нагадує і нав'язує до аналогічного видання з міжвоєнного періоду, що з'явилося під ідентичною назвою і з подібним оформленням

Шукайте за адресою:

www.cerkiew.pl

у міжвоєнний час – у 1931 р. Навіть денна дата, вказана на кінці книги, в обох виданнях є ідентичною (9 січня), іншим є лише рік (1931 та 2005) та, звичайно ж, іншим є вказаний там предстоятель Церкви (у 1931 р. книга з'явилася з благословення митрополита Діонісія).

Дуже цікавим є порівняння обох видань. Невеликі зміни, які можна віднайти, засвідчують розвиток церковного життя і певні зміни обставин. Наприклад у молитві на утрєні *Спаси, Боже, люди Твоя...*, поруч інших святих, особливо чтимих у нашій Церкві, як, наприклад, св. кн. Володимира, преп. Афанасія Берестейського, свв. Віленських мучеників, преп. Іова Почаївського, преп. Антонія і Феодосія Печерських, котрі згадувалися також у виданні з 1931 р., у новому виданні (арк. 28, арк. 89) додається до цього переліку також: *святих мучеников іже в землі Холмстїй і Подляшстїй просїявших (...), святаго мученика младенця Гавріїла Заблудовського, святаго свя-*

Про «Православний Голос Люблина» у «Нашому Слові»

У Великодньому номері українського тижневика «Наше Слово» (№ 17) з'явилася стаття – обговорення «Православного Голосу Люблина». Це вже вдруге на сторінках «Нашого Слова» відмічено видавання нашого церковного бюлетеня (вперше ще у 2004 р.). Це тим більше значимо, що православна проблематика не так часто присутня на сторінках «Нашого Слова».

У статті Анни Павлюшко представлено три перші щорічні номери «Православного Голосу Люблина». Дана загальна характеристика видання, а також коротке обговорення змісту окремих чисел. Відмічено там, зокрема, відзначення на сторінках нашого часопису постаті свт. Петра (Могили).

Стаття закінчується констатацією: *Бюлетень за змістом цікавий. Автори намагаються наблизити читачам-парафіянам хоч би найменшу подію та закликом відвідати інтернет-сторінку Хресто-Воздвиженської церкви.* (хв)

ценномученика Максима Горлицького, святаго преподобномученика архимандрита Григорія (...), преподобного і богоносного отця нашого Онуфрія Великого. Тобто, включено також святих, прославлених Православною Церквою у Польщі в останні роки або особливо чтимих у нашій Церкві.

Певні зміни можна також помітити стосовно тексту ектеній, які пристосовані до прийнятого зараз у нашій Церкві способу їх виголошування, наприклад: *О Богохранимій страні нашєй, властєх і воїнствє єя* (арк. 13), у виданні міжвоєнного періоду були дещо інші, більш розбудовані формули. Звичайно ж, змінена також титулятура первоієрарха нашої Церкви. Можна знайти по відношенню до видання 1931 р. також і інші, вже дрібніші, зміни (наприклад, арк. 30, 35, 75, 263, 291, 309).

У кожному виданні можна знайти певні недоліки, які «проскочили», незважаючи на добру редакцію. У цій книзі помітно малу друкарську помилку в нумерації: на аркушах 75-134 та від арк. 288 до кінця не на тих, що потрібно, сторінках поміщено номери аркушів. В результаті, у книзі є на два аркуші менше, ніж виходить з нумерації (немає аркушів 74 і 287)

Поява великої богослужбової книги *Службы на каждый день Страстных Седмицы* є важливим фактом у житті нашої Церкви. Засвідчує вона процес відбудови однієї зі сфер нашого церковного життя, є також виявом динамічного розвитку Видавництва Варшавської Православної Митрополії. Це одночасно свідчення постійного процесу формування богослужбової традиції у Православній Церкві в Польщі, адже богослужіння, зберігаючи свій основний зміст, підлягає постійному розвитку. Саме ці зміни в літургічному житті враховані у новому виданні нашої Церкви.

Григорій Купріянович

Службы на каждый день Страстных Седмицы. - Варшава п|2е. - тлс арк.

Намагайтеся власні недоліки пізнавати.

Святитель Петро (Могила)

Святитель Петро (Могила)

Про роздавання милостині

Розповідала нам братія святої лаври Печерської, як за архимандрита Єлисея Плетенецького одного разу прийшов келар до нього і повідав йому, що многе множество хлібів з'їдається щодня.

Той же, здивувавшись таким витратам, розсердився і пішов у келарню подивитися, хто так багато хлібів з'їдає. І, побачивши безліч жебраків, там зібраних, ще більше розсердився. (Не тому, що багато їх було, а що і здорові, і сильні разом із недужими приймали хліби). І заповзявся сам здорових проганяти (повеліваючи їм не дармо хліб їсти, а діло робити), недужим же повелів тільки давати, тобто сліпим, кривим і до тих подібним.

Коли ж бо він повернувся у келію свою, аж враз – о чудо! град такий великий випав, що всі жита монастирські навколо монастиря побив, потовк і з землею змісив. Нікому ж іншому жита град той не потовк, тільки монастирське.

Побачивши се, старець архимандрит повелів нікому не боронити, а всім, хто просить, давати хліби. А коли хто із келарів казав:

– Немає того чи того в келарні, не маю звідки дати! – казав йому старець:

– Дай, злий рабе, тим, що потребують, тобі не убуде, обитель же свята ніколи не оскудіє.

Святитель Петро (Могила)

Передруковано за виданням: «Хроніка 2000», 2004, випуск 60, с. 499-500.

Св. апостола і євангелиста Івана Богослова

Тропар

Апостоле Христу Богу
возлюбленне,
ускори ізбавити люди
безотвітни;
приємлетя припадающа,
Іже падша на перси приємий:
еґґоже моли, Богослове,
і належашую мґлу языков
разгнати, прося нам
мира і велія милості.

Апостоле, Христом Богом
улюблений,
поспіши визволити людей
безборонних;
бо приймає тебе, що припадаєш,
Той, Кому ти припадав
до грудей: моли Його, Богослове,
щоб розвіяв хмару поган,
що налягає, і проси для нас
миру і великої милости.

Свята Євангелія від Івана

Одного разу, стояли коло хреста Ісусового Мати Його, і сестра Матері Його Марія Клеопова, і Марія Магдалина. Ісус же, побачивши Матір і ученика, що стояв тут, якого Він любив, каже до Матері Своєї: Жноно! Це син Твій. Потім каже ученикові: це Мати твоя. І з того часу ученик той взяв її до себе. Це той ученик, що свідчить про це й написав це, і ми знаємо, що правдиве свідчення його. Є ж багато і іншого, що сотворив Ісус, що якби списати одно за одним, то думаю, що й сам світ не вмiстив би написаних книг. Амінь.

Ів. 19, 25-27; 21, 24-25 (61 зач.)

Пожертву на видання цього номеру бюлетеня «Православний Голос Люблина»
склали Христина та Мирослав Луццоки.

Православний Голос Люблина

Бюлетень української православної громади церкви Воздвиження Чесного Хреста Господнього в Люблині
Душпастир церкви Воздвиження Чесного Хреста Господнього: **о. прот. Мирослав Вишневський**.
Редактор бюлетеня: **Григорій Купріянович**.
При творенні часопису співпрацювали: Андрій Савенець (мовна редакція), Дмитро Шевчук (інтернет), Андрій Скатеринчук, Ірина Кметь.
Адреса: Cerkiew Podwyższenia Krzyża Pańskiego, ul. Dolińskiego 1, 20-127 Lublin, тел. 4444160.
E-mail: chresto-vozd@cerkiew.pl Internet: <http://www.chresto-vozd.harazd.net>

Програма богослужінь
у церкві Воздвиження Чесного Хреста Господнього
- храмі української православної громади м. Люблина
травень 2006 р.

6 травня, субота

18⁰⁰ Вечірня (ХРЕСТО-ВОЗДВИЖЕНСЬКА ЦЕРКВА)

7 травня, Неділя 3-я по Великодні. Свв. Жінок-Мироносиць.

Храмове свято цвинтарної церкви свв. Жінок-Мироносиць

10⁰⁰ Божественна Літургія (ЦВИНТАРНА ЦЕРКВА СВВ. ЖІНОК-МИРОНОСИЦЬ)

Хресний хід (ЦВИНТАРНА ЦЕРКВА СВВ. ЖІНОК-МИРОНОСИЦЬ)

13 травня, субота

18⁰⁰ Вечірня (ХРЕСТО-ВОЗДВИЖЕНСЬКА ЦЕРКВА)

14 травня, Неділя 4-а по Великодні. Про Розслабленого

9⁰⁰ Божественна Літургія (ХРЕСТО-ВОЗДВИЖЕНСЬКА ЦЕРКВА)

після Літургії зустріч при чаю

20 травня, субота

18⁰⁰ Вечірня (ХРЕСТО-ВОЗДВИЖЕНСЬКА ЦЕРКВА)

21 травня, Неділя 5-а по Великодні. Про Самарянку.

Св. ап. і єв. Івана Богослова

9⁰⁰ Божественна Літургія (ХРЕСТО-ВОЗДВИЖЕНСЬКА ЦЕРКВА)

після Літургії зустріч при чаю

27 травня, субота

18⁰⁰ Вечірня (ХРЕСТО-ВОЗДВИЖЕНСЬКА ЦЕРКВА)

28 травня, Неділя 6-а по Великодні. Про Сліпого

9⁰⁰ Божественна Літургія (ХРЕСТО-ВОЗДВИЖЕНСЬКА ЦЕРКВА)

після Літургії зустріч при чаю

31 травня, середа

18⁰⁰ Велика Вечірня з литією (ХРЕСТО-ВОЗДВИЖЕНСЬКА ЦЕРКВА)

З березня 2006 р. при Хресто-Воздвиженській церкві
відбувається **цикл культурологічних лекцій**

Українська мова і культура

Викладачі: д-р Андрій Савенець, Ярослава Шевчук

Лекції відбуватимуться у п'ятниці о 18 годині

при Хресто-Воздвиженській церкві – храмі української православної громади Люблина.

У травні лекції відбудуться 5 V, 12 V, 19 V, 26 V.